

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 36, 2015

Nummer 36, 2015

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3165](#) 27-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3169](#) 27-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3167](#) 27-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3162](#) 27-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3172](#) 27-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3164](#) 27-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3166](#) 27-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3171](#) 27-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3163](#) 27-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3168](#) 27-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3051](#) 13-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3043](#) 13-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3057](#) 13-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3059](#) 13-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3056](#) 13-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3069](#) 13-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3058](#) 13-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3032](#) 13-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3037](#) 13-10-2015

RECHTSPRAAK

Wederrechtelijk verkregen voordeel ontoereikend gemotiveerd.

Het middel bevat onder meer de klacht dat het oordeel van het hof dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen door middel van het in de met deze ontnemingsprocedure samenhangende strafzaak onder 3 bewezenverklaarde uitlokken van witwassen, ontoereikend is gemotiveerd.

In de bestreden uitspraak heeft het hof het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel uit de in de met deze ontnemingsprocedure samenhangende strafzaak onder 3 en 4 bewezenverklaarde feiten geschat op € 118.357,66 (€ 112.295,82 + € 8.061,84 - € 2.000).

Blijkens de bewijsvoering heeft het hof vastgesteld dat een gedeelte van voormeld bedrag van € 118.357,66 door de betrokkene is verkregen door de oplichting van [betrokkene 3] en [betrokkene 4], zoals in de met deze ontnemingsprocedure verband houdende strafzaak ten laste van de betrokkene onder 4 is bewezenverklaard, zoals onder 2.2 weergegeven.

In voormelde strafzaak is ten laste van de betrokkene onder 3 bewezenverklaard, kort gezegd, het uitlokken van witwassen van geldbedragen, zoals eveneens onder 2.2 weergegeven. In de bestreden uitspraak ligt als het kennelijke oordeel van het hof besloten dat het deel van voormeld bedrag van € 118.357,66 dat niet is te herleiden tot de oplichting van [betrokkene 3] en [betrokkene 4] tot wederrechtelijk voordeel heeft geleid reeds op de grond dat (ook) dit resterende geldbedrag voorwerp is van het uitlokken van witwassen. Het oordeel van het hof dat de betrokkene daadwerkelijk wederrechtelijk voordeel heeft verkregen door middel van of uit baten van voormeld uitlokken van witwassen is evenwel zonder nadere, doch ontbrekende, motivering niet begrijpelijk.

De klacht is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3172

Zaaknummer: 13/05598

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en E.F. Faase

Advocaten: M.J.N. Vermeij

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Bewijsklacht en kwalificatieklacht ten aanzien van bewezenverklarde witwassen slaagt.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat het onder 2 bewezenverklarde ‘witwassen’ oplevert.

Uit de door het hof voor de bewezenverklaring onder 2 gebezigde bewijsmiddelen kan worden afgeleid dat een geldbedrag van \$ 3.500 door de medeverdachte [betrokkene 13] van [betrokkene 10] en [betrokkene 11] in ontvangst is genomen en vervolgens aan de verdachte is overhandigd. Het hof heeft, mede gelet op zijn onder 2.2.3 en 2.2.4 weergegeven overwegingen, kennelijk geoordeeld dat dit geldbedrag afkomstig is uit door de verdachte (mede)gepleegde oplichting althans uit een (met de bewezenverklarde feiten 1 en 4 vergelijkbaar) misdrijf dat de verdachte zelf heeft begaan en tevens dat dit geldbedrag onmiddellijk daaruit afkomstig is. Voorts heeft het hof geoordeeld dat het bewezenverklarde witwassen plaatsvond door zowel het verbergen of verhullen van de werkelijke aard, de herkomst en de verplaatsing van het geldbedrag (als bedoeld in artikel 420bis lid 1 aanhef en onder a Sr) als het verwerven en voorhanden hebben van het geldbedrag (als bedoeld in artikel 420bis lid 1 aanhef en onder b Sr).

Nu uit de gebezigde bewijsvoering niet méér kan worden afgeleid dan dat de verdachte voornoemd geldbedrag in ontvangst heeft genomen, is de bewezenverklaring wat betreft het verbergen en/of verhullen van de werkelijke aard, herkomst en verplaatsing van het geldbedrag, mede gelet op de wetgeschiedenis van artikel 420bis lid 1 aanhef en onder a Sr, zoals weergegeven in HR 19 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3687, niet naar de eis der wet met redenen omkleed. Dat het geldbedrag aanvankelijk door de medeverdachte [betrokkene 13] in ontvangst is genomen en daarna aan de verdachte is overhandigd, brengt immers niet mee dat de verdachte de werkelijke aard, herkomst en verplaatsing ervan heeft verborgen en/of verhuuld.

Wat betreft het bewezenverklarde ‘verwerven en voorhanden hebben’ als bedoeld in artikel 420bis lid 1 aanhef en onder b Sr geldt blijkens recente rechtspraak van de Hoge Raad, kort gezegd, het volgende. Wanneer het gaat om het verwerven of voorhanden hebben van een

voorwerp dat onmiddellijk afkomstig is uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf, moet uit de motivering van het hof kunnen worden afgeleid dat de verdachte het voorwerp niet slechts heeft verworven of voorhanden heeft gehad, maar dat zijn gedragingen ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van het voorwerp. Daarmee wordt mede beoogd te voorkomen dat een verdachte die een bepaald misdrijf heeft begaan en die de door dat misdrijf verkregen voorwerpen verwerft of onder zich en dus voorhanden heeft, zich automatisch ook schuldig maakt aan het witwassen van die voorwerpen. Bovendien wordt aldus bevorderd dat in zo een geval het door de verdachte begane (grond)misdrijf, dat in de regel nader is omschreven in een van specifieke bestanddelen voorziene strafbepaling, in de vervolging centraal staat (vgl. HR 25 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:702, NJ 2014/302).

In aanmerking genomen 's hofs kennelijke oordeel dat het geldbedrag van \$ 3.500 onmiddellijk afkomstig is uit een door de verdachte (mede)gepleegd misdrijf, is het oordeel van het hof dat het verwerven en voorhanden hebben van dat geldbedrag 'witwassen' oplevert, ontoereikend gemotiveerd aangezien uit de bestreden uitspraak niet kan worden afgeleid dat sprake is van meer dan het enkele voorhanden hebben van het geldbedrag doordat de gedragingen van de verdachte ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst ervan.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 2 tenlastegelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3168

Zaaknummer: 13/05599

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en E.F. Faase

Advocaten: M.J.N. Vermeij

Wetsartikelen: 420bis Sr

RECHTSPRAAK

De mededeling van de verbalisant behelst diens waarneming of bevinding en kan derhalve niet worden aangemerkt als een verklaring van een verdachte.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte niet het gehele proces-verbaal van het verhoor van de verdachte van 4 december 2007 van het bewijs heeft uitgesloten.

In zijn arrest van 30 juni 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH3079, *NJ* 2009/349 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat verklaringen die de aangehouden verdachte heeft afgelegd voordat hem de gelegenheid is geboden een advocaat te raadplegen, van het bewijs dienen te worden uitgesloten. Het hof heeft met juistheid geoordeeld dat nu de verdachte door de politie is verhoord zonder dat haar die gelegenheid is geboden, het van dat verhoor opgemaakte proces-verbaal, voor zover daarin verklaringen van de verdachte zijn gerelateerd, niet voor het bewijs mag worden gebezigd.

Blijkens zijn onder 2.4 weergegeven overwegingen heeft het hof kennelijk geoordeeld dat hetgeen in bewijsmiddel 4 is opgenomen met betrekking tot de aanwezigheid van een duidelijke hennepgeur naar de kern bezien een mededeling is van de verbalisant behelzende diens waarneming of bevinding en derhalve niet kan worden aangemerkt als een verklaring van de verdachte als onder 2.5 bedoeld. Die uitleg is niet onbegrijpelijk. Door op grond daarvan te oordelen dat, ondanks het gehonoreerde zogenoemde Salduz-verweer, hetgeen in voormeld proces-verbaal is gerelateerd met betrekking tot de aanwezigheid van een duidelijke hennepgeur voor het bewijs kan worden gebezigd, heeft het hof niet blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke

termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde taakstraf van 216 uren, subsidiair 108 dagen hechtenis.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft het aantal uren te verrichten taakstraf en de duur van de vervangende hechtenis, vermindert het aantal uren taakstraf en de duur van de vervangende hechtenis in die zin dat deze 194 uren, subsidiair 97 dagen hechtenis, bedragen verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3163

Zaaknummer: 13/01878

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: M.P. Hilhorst

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

De verdachte wordt niet-ontvankelijk verklaard in zijn cassatieberoep, nu geen schriftuur houdende middelen van cassatie is ingediend.

Nu de betrokkene niet binnen de bij de wet gestelde termijn bij de Hoge Raad door een raadsman een schriftuur houdende middelen van cassatie heeft doen indienen, is niet in acht genomen het voorschrift van artikel 437 lid 2 Sv in verbinding met artikel 511h Sv, zodat de betrokkene in het beroep niet kan worden ontvangen.

De Hoge Raad verklaart de betrokkene niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3164

Zaaknummer: 13/01879

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Wetsartikelen: 437 Sv

RECHTSPRAAK

Het middel dat klaagt over het oordeel van het hof dat gelet op de overschrijding van de redelijke termijn kan worden volstaan met een vermindering van de op te leggen straf met drie maanden, faalt.

Advocaat-generaal T.N.B.M. Spronken heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest, maar uitsluitend wat betreft de opgelegde gevangenisstraf en de beslissing met betrekking tot de in beslag genomen voorwerpen en tot zodanige op artikel 440 Sv gebaseerde beslissing als de Hoge Raad gepast zal voorkomen.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat – gelet op de overschrijding van de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase voor terugwijzing van de zaak door de Hoge Raad – kan worden volstaan met een vermindering van de op te leggen straf met drie maanden.

Indien de Hoge Raad een klacht inzake de overschrijding van de redelijke termijn onbesproken heeft gelaten op de grond dat de bestreden uitspraak (gedeeltelijk) wordt vernietigd en de zaak wordt teruggewezen, is de rechter na terugwijzing niet gehouden de overschrijding van de redelijke termijn te compenseren door de op te leggen straf te verminderen met het percentage waarmee de Hoge Raad als feitenrechter de in laatste feitelijke instantie opgelegde straf zou hebben verminderd. Het rechtsgevolg dat het hof aan de overschrijding van de redelijke termijn heeft verbonden kan slechts op zijn begrijpelijkheid worden getoetst. Bij het bepalen van het rechtsgevolg dat aan de overschrijding van de redelijke termijn moet worden verbonden, kan het hof rekening houden met een voortvarende behandeling van de zaak na terug- of verwijzing (vgl. HR 26 april 2011, ECLI:NL:HR:2011:BO5819, NJ 2011/199).

Gelet hierop en in aanmerking genomen dat in de onder 2.2.3 weergegeven overweging van het hof als diens vaststelling ligt besloten dat de redelijke termijn in de eerdere cassatiefase met zeven maanden is overschreden alsmede dat het hof, na terugwijzing van de zaak door de Hoge Raad, binnen zes maanden na het arrest van de Hoge Raad, uitspraak heeft gedaan, is het oordeel van het hof dat de overschrijding van de redelijke termijn dient te leiden tot een vermindering van de gevangenisstraf met drie maanden niet onbegrijpelijk. De enkele

omstandigheid dat de overschrijding in de eerdere cassatiefase heeft plaatsgevonden en dat de Hoge Raad tot een andere strafvermindering zou zijn overgegaan indien de Hoge Raad de zaak zelf zou hebben afgedaan, leidt niet tot een ander oordeel (vgl. HR 11 december 2012, ECLI:NL:HR:2012:BY4837, *NJ* 2013/33).

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat het hof in strijd met artikel 353 lid 1 Sv geen beslissing heeft genomen ten aanzien van inbeslaggenomen nog niet teruggegeven voorwerpen.

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 3 december 2013 het eerste arrest van het hof vernietigd onder meer wat betreft de strafoplegging. Daarmee zijn tevens de beslissingen ten aanzien van het beslag vernietigd (vgl. HR 26 november 2013, ECLI:NL:HR:2013:1430, *NJ* 2014/42). De bestreden uitspraak houdt echter in strijd met artikel 353 lid 1 Sv – met uitzondering van de beslissing tot onttrekking aan het verkeer van een aantal pillen – geen beslissing in ten aanzien van de overige inbeslaggenomen voorwerpen.

Het middel is evenwel tevergeefs voorgesteld, in aanmerking genomen dat de verdachte binnen de in artikel 552a lid 3 Sv gestelde termijn zich op de voet van artikel 552a lid 1 Sv schriftelijk kan beklagen bij het hof over het uitblijven van een last tot teruggave van inbeslaggenomen en niet reeds teruggegeven voorwerpen (vgl. HR 11 september 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX0146, *NJ* 2013/421, r.o. 2.2.3 en 2.4.2 met betrekking tot een verzuim als het onderhavige).

De verdachte bevindt zich in voorlopige hechtenis. De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van negen jaren en zes maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert de opgelegde gevangenisstraf in die zin dat deze negen jaren en vijf maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3166

Zaaknummer: 14/03037

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

De motivering van de verwerping van het beroep op noodweer(exces) is niet begrijpelijk.

Het middel klaagt over de verwerping door het hof van het beroep op noodweerexces.

Blijkens de gebezigde bewijsmiddelen, in het bijzonder bewijsmiddel 5, heeft het hof vastgesteld dat de verdachte is aangesproken door de aangever, dat deze hem een mongool noemde, dat bij de daaropvolgende vechtpartij de aangever de eerste klap uitdeelde, dat deze de verdachte een vuistslag in het gezicht gaf, waarna de verdachte en de aangever van elkaar zijn gescheiden, en dat de aangever dan – na ongeveer veertig seconden – weer komt teruglopen en er ‘weer een confrontatie ontstaat tussen beiden’. Daarmee valt niet te verenigen dat het hof in zijn overwegingen ten aanzien van de strafbaarheid van de verdachte ervan uitgaat dat, nadat de verdachte en de aangever van elkaar waren gescheiden, het de verdachte is die de aangever een kleine minuut later opzoekt en dat opnieuw een vechtpartij ontstaat die het karakter had van een tegenaanval. De motivering van de verwerping van het beroep op noodweer(exces) is daarom niet begrijpelijk. Het middel klaagt daarover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3171

Zaaknummer: 14/01316

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: M. Berndsen

Wetsartikelen: 41 Sr

RECHTSPRAAK

Voorbedachte raad toereikend gemotiveerd.

Advocaat-generaal P.C. Vegter heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest en tot terugwijzing van de zaak naar het gerechtshof teneinde deze op het bestaande beroep opnieuw te berechten en af te doen.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring wat betreft de voorbedachte raad onvoldoende met redenen is omkleed.

Voor een bewezenverklaring van het bestanddeel ‘voorbedachte raad’ moet komen vast te staan dat de verdachte zich gedurende enige tijd heeft kunnen beraden op het te nemen of het genomen besluit en dat hij niet heeft gehandeld in een ogenblikkelijke gemoedsopwelling, zodat hij de gelegenheid heeft gehad na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap te geven.

Bij de vraag of sprake is van voorbedachte raad gaat het bij uitstek om een weging en waardering van de omstandigheden van het concrete geval door de rechter, waarbij deze het gewicht moet bepalen van de aanwijzingen die voor of tegen het bewezen verklaren van voorbedachte raad pleiten. De vaststelling dat de verdachte voldoende tijd had om zich te beraden op het te nemen of het genomen besluit vormt weliswaar een belangrijke objectieve aanwijzing dat met voorbedachte raad is gehandeld, maar behoeft de rechter niet ervan te weerhouden aan contra-indicaties een zwaarder gewicht toe te kennen. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de omstandigheid dat de besluitvorming en uitvoering in plotselinge hevige drift plaatsvinden, dat slechts sprake is van een korte tijdsperiode tussen besluit en uitvoering of dat de gelegenheid tot beraad eerst tijdens de uitvoering van het besluit ontstaat. Zo kunnen bepaalde omstandigheden (of een samenstel daarvan) de rechter uiteindelijk tot het oordeel brengen dat de verdachte in het gegeven geval niet met voorbedachte raad heeft gehandeld.

Mede met het oog op het strafverzwarende gevolg dat dit bestanddeel heeft, moeten aan de vaststelling dat de voor voorbedachte raad vereiste gelegenheid heeft bestaan, bepaaldelijk eisen worden gesteld en dient de rechter, in het bijzonder indien de voorbedachte raad niet

rechtstreeks uit de bewijsmiddelen volgt, daaraan in zijn motivering van de bewezenverklaring nadere aandacht te geven.

De achtergrond van het vereiste dat de verdachte de gelegenheid heeft gehad na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap te geven, is dat ingeval vaststaat dat de verdachte die gelegenheid heeft gehad, het redelijk is aan te nemen dat de verdachte gebruik heeft gemaakt van die gelegenheid en dus daadwerkelijk heeft nagedacht over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap heeft gegeven. Dat de verdachte daadwerkelijk heeft nagedacht en zich rekenschap heeft gegeven leent zich immers moeilijk voor strafrechtelijk bewijs, zeker in het geval dat de verklaringen van de verdachte en/of eventuele getuigen geen inzicht geven in hetgeen voor en ten tijde van het begaan van het feit in de verdachte is omgegaan. Of in een dergelijk geval voorbedachte raad bewezen kan worden, hangt dan sterk af van de hierboven bedoelde gelegenheid en van de overige feitelijke omstandigheden van het geval zoals de aard van het feit, de omstandigheden waaronder het is begaan alsmede de gedragingen van de verdachte voor en tijdens het begaan van het feit. Daarbij verdient opmerking dat de enkele omstandigheid dat niet is komen vast te staan dat is gehandeld in een ogenblikkelijke gemoedsopwelling, niet toereikend is om daaraan de gevolgtrekking te verbinden dat sprake is van voorbedachte raad (vgl. HR 15 oktober 2013, ECLI:NL:HR:2013:963, NJ 2014/156).

Het hof heeft blijkens zijn bewijsvoering het handelen van de verdachte in twee fasen onderscheiden en over de tweede fase met betrekking tot de voorbedachte raad onder meer het volgende vastgesteld: 'De verdachte heeft het slachtoffer naar de slaapkamer gesleept, heeft haar mond en neus geheel met tape afgeplakt/bedekt en heeft haar handen op haar rug vastgebonden met complexe knopen. Teneinde haar te tapen en vast te binden moet hij het slachtoffer hebben losgelaten om touw en tape uit de keuken te pakken. Ook voerde hij in deze zogenoemde tweede fase een telefoongesprek met zijn oom, waarin hij meedeelde dat het slachtoffer niet bij hem was. Vervolgens heeft hij het slachtoffer vele uren in voormelde toestand (op de buik liggend) achtergelaten, zonder zich om haar te bekommeren en zonder op enigerlei wijze, direct of indirect, hulp voor haar te zoeken.'

Voorts heeft het hof met betrekking tot contra-indicaties geoordeeld dat aan een mogelijk eerdere 'plotselinge woede/opwelling een einde is gekomen alvorens hij overging tot de hierboven beschreven handelingen van tapen, vastbinden, verslepen en in buikligging leggen en achterlaten. Met name moet dit het geval geweest zijn toen de verdachte het telefoongesprek met zijn oom voerde waarin hij welbewust een leugen heeft verteld over de plek waar het slachtoffer zich toen bevond.'

Het oordeel van het hof dat de verdachte 'met voorbedachte raad' heeft gehandeld, is, ook

gelet op hetgeen onder 2.3 is voorgesteld, toereikend gemotiveerd, mede in aanmerking genomen 's hofs op bovenstaande overwegingen gebaseerde oordelen over een relevante langdurige tijdsperiode en over het samenstel van gedragingen en de verschillende beslismomenten die zij in zich hadden.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3167

Zaaknummer: 14/06451

Rechters: A.J.A. van Dorst, B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu, Y. Buruma en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: O.J. Much

Wetsartikelen: 289 Sr

RECHTSPRAAK

Het enkele storten op eigen bankrekeningen is onvoldoende om te kunnen spreken van gedragingen die ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van de geldbedragen.

Advocaat-generaal F.W. Bleichrodt heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest, maar uitsluitend wat betreft de opgelegde straf, tot vermindering daarvan en tot verwerping van het beroep voor het overige.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat het onder 3 bewezenverklaarde ‘witwassen’ oplevert.

Het middel doet een beroep op recente rechtspraak van de Hoge Raad over in het bijzonder het verwerven of voorhanden hebben van onmiddellijk uit eigen misdrijf afkomstige voorwerpen. Die rechtspraak komt er – kort gezegd – op neer dat in zulke gevallen bepaaldelijk eisen worden gesteld aan de motivering van het oordeel dat sprake is van (schuld)witwassen in die zin dat dan uit die motivering moet kunnen worden afgeleid dat de verdachte het voorwerp niet slechts heeft verworven of voorhanden heeft gehad, maar dat zijn gedragingen ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van het voorwerp. Deze rechtsregels hebben slechts betrekking op het geval dat de verdachte voorwerpen heeft verworven of voorhanden heeft gehad terwijl aannemelijk is dat die voorwerpen onmiddellijk afkomstig zijn uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf (vgl. HR 21 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:1090).

Blijkens zijn overwegingen – en meer in het bijzonder blijkens de overweging: ‘Mede uit de bewijsmiddelen die ten grondslag liggen aan bewezenverklaring van feit 1 leidt het hof voorts af dat het niet anders kan zijn dan dat de door verdachte en medeverdachte gedane uitgaven mede werden gefinancierd met geld afkomstig uit de hennepteelt. Door dit geld deels in porties op een bankrekening te storten voor “reguliere” uitgaven, werd de werkelijke herkomst van dit geld verhuld’ – heeft het hof deze rechtspraak op het onderhavige geval van toepassing geacht.

Uit deze door het hof gegeven motivering kan echter niet zonder meer worden afgeleid dat ten aanzien van de door het hof genoemde stortingen sprake is van gedragingen die ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van de geldbedragen. Het enkele storten op eigen bankrekeningen (vgl. HR 7 oktober 2014, ECLI:NL:HR:2014:2913, *NJ* 2014/500) is daartoe onvoldoende, ook als dat – op de door het hof genoemde, maar niet nader uitgewerkte wijze – ‘voor “reguliere” uitgaven’ gebeurt.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van de strafbaarheid van het onder 3 bewezenverklaarde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3169

Zaaknummer: 13/01923

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: L. de Leon

Wetsartikelen: 420bis Sr

RECHTSPRAAK

Schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel onvoldoende met redenen omkleed.

Het middel klaagt onder meer dat de schatting van het hof van het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel onvoldoende met redenen is omkleed, voor zover het hof daarbij heeft betrokken dat drie maal hennep is geoogst.

Het hof heeft de onder 3.2.1 vermelde hennepsteelt aan zijn schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel ten grondslag gelegd en heeft in zijn berekening van het voordeel betrokken dat drie keer is geoogst. Dit is echter niet zonder meer begrijpelijk, in aanmerking genomen dat de door het hof tot bewijs gebezigde verklaring van de betrokkene inhoudt dat de bij hem op 9 mei 2011 aangetroffen planten zijn tweede oogst vormden.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3162

Zaaknummer: 14/03604

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en E.F. Faase

Advocaten: C.M. Peepkorn

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Medeplegen doodslag ontoereikend gemotiveerd.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring ten aanzien van het medeplegen ontoereikend is gemotiveerd.

In zijn arrest van 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3474, heeft de Hoge Raad enige algemene overwegingen over het medeplegen gegeven, in het bijzonder gericht op de afbakening tussen medeplegen en medeplichtigheid en meer in het bijzonder met het oog op gevallen waarin het medeplegen niet bestaat in gezamenlijke uitvoering. Voor de kwalificatie medeplegen is vereist dat sprake is van nauwe en bewuste samenwerking. Die kwalificatie is slechts gerechtvaardigd als de bewezenverklaarde – intellectuele en/of materiële – bijdrage aan het delict van de verdachte van voldoende gewicht is. Indien het tenlastegelegde medeplegen in de kern niet bestaat uit een gezamenlijke uitvoering, maar uit gedragingen die met medeplichtigheid in verband plegen te worden gebracht (zoals het verstrekken van inlichtingen, op de uitkijk staan, helpen bij de vlucht), rust op de rechter de taak om in het geval dat hij toch tot een bewezenverklaring van het medeplegen komt, in de bewijsvoering – dus in de bewijsmiddelen en zo nodig in een afzonderlijke bewijsoverweging – dat medeplegen nauwkeurig te motiveren. Bij de vorming van zijn oordeel dat sprake is van de voor medeplegen vereiste nauwe en bewuste samenwerking, kan de rechter rekening houden met onder meer de intensiteit van de samenwerking, de onderlinge taakverdeling, de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het delict en het belang van de rol van de verdachte, diens aanwezigheid op belangrijke momenten en het zich niet terugtrekken op een daartoe geëigend tijdstip. Daarbij verdient overigens opmerking dat aan het zich niet distantiëren op zichzelf geen grote betekenis toekomt. Het gaat er immers om dat de verdachte een wezenlijke bijdrage moet hebben geleverd aan het delict.

Blijkens zijn onder 2.2.3 weergegeven overweging heeft het hof voor zijn oordeel dat sprake is van het ‘medeplegen’ van doodslag op [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] in het bijzonder in aanmerking genomen dat de verdachte, nadat tussen het slachtoffer [slachtoffer 1] en de groep waarmee de verdachte was, een vechtpartij was ontstaan, op verzoek van ‘[betrokkene 1]’ diens vuurwapen uit zijn (verdachtes) auto heeft gehaald en aan [betrokkene 1] heeft gegeven, waarna [betrokkene 1] het slachtoffer [slachtoffer 1] en het slachtoffer [slachtoffer 2] met dat

vuurwapen heeft gedood. Deze omstandigheden zijn evenwel niet zonder meer voldoende om te kunnen aannemen dat de verdachte de doodslag op een of beide slachtoffers heeft medegepleegd. Nu het medeplegen ook overigens niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid, is de bewezenverklaring in zoverre ontoereikend gemotiveerd.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3165

Zaaknummer: 14/05069

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.F. Faase

Advocaten: C. Reijntjes-Wendenburg

Wetsartikelen: 47 Sr en 287 Sr

RECHTSPRAAK

De opvatting dat recente rechtspraak van de Hoge Raad ook betrekking heeft op het bewezenverklaarde verbergen en verhullen als bedoeld in artikel 42obis lid 1 onder a Sr, is in haar algemeenheid onjuist.

Het middel klaagt onder meer over het oordeel van het hof dat de bewezenverklaring onder 1 voor zover inhoudende dat de verdachte (tezamen en in vereniging met anderen) geldbedragen heeft verworven en voorhanden heeft gehad, (medeplegen van) 'witwassen' oplevert.

De klacht doet een beroep op recente rechtspraak van de Hoge Raad over in het bijzonder de kwalificeerbaarheid als witwassen van het 'verwerven of voorhanden hebben' van onmiddellijk uit eigen misdrijf afkomstige voorwerpen (vgl. HR 25 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:702, NJ 2014/302). Met die rechtspraak wordt bedoeld op het 'verwerven of voorhanden hebben' als bedoeld in artikel 42obis lid 1 onder b Sr. De bewezenverklaring houdt evenwel ook in dat de verdachte van de geldbedragen 'de vindplaats en de verplaatsing heeft verborgen en/of verhuld' als bedoeld onder a van het genoemde artikellid. Gelet hierop en in aanmerking genomen dat het hof bij de kwalificatie van het bewezenverklaarde kennelijk geen zelfstandige betekenis heeft toegekend aan het 'verwerven' en 'voorhanden hebben' van de geldbedragen, zou de mogelijke gegrondheid van deze klacht niet tot cassatie behoeven te leiden wegens het ontbreken van voldoende belang van de verdachte bij deze klacht.

Voor zover aan het middel de opvatting ten grondslag ligt dat bedoelde recente rechtspraak van de Hoge Raad ook betrekking heeft op het bewezenverklaarde verbergen en verhullen als bedoeld in artikel 42obis lid 1 onder a Sr, verdient opmerking dat die opvatting in haar algemeenheid onjuist is (vgl. HR 22 april 2014, ECLI:NL:HR:2014:956, NJ 2014/304, r.o. 3.3).

Het middel is in zoverre tevergeefs voorgesteld.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van drie jaren en negen maanden. In de omstandigheid dat de Hoge Raad eerst uitspraak kan doen nadat meer dan 36 maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep, vindt de Hoge Raad aanleiding de opgelegde gevangenisstraf te verminderen met zes maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze drie jaren en drie maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3032

Zaaknummer: 12/02934

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 42obis Sr

RECHTSPRAAK

Het oordeel van het hof dat de verdachte met betrekking tot de door haar verworven voorwerpen in die mate is tekortgeschoten in haar onderzoeksplicht dat zij met de voor schuldwitwassen vereiste aanmerkelijke onvoorzichtigheid heeft gehandeld is toereikend gemotiveerd.

Advocaat-generaal F.W. Bleichrodt heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ten aanzien van het subsidair tenlastegelegde feit, voor zover dat zou zijn begaan in de periode tot twaalf jaren voordat de Hoge Raad uitspraak zal doen, behoudens voor zover daarbij het vonnis van de rechtbank in dit opzicht is vernietigd, en tot niet-ontvankelijkverklaring van de officier van justitie in de vervolging van dat feit voor zover deze betrekking heeft op deze periode. Voorts strekt de conclusie tot vernietiging van de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft het aantal uren te verrichten werkstraf en de duur van de vervangende hechtenis en tot verwerping van het beroep voor het overige.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de bewezenverklaring van het schuldwitwassen onvoldoende met redenen heeft omkleed.

Het in de bestreden uitspraak besloten liggende oordeel van het hof dat de verdachte met betrekking tot de door haar verworven voorwerpen in die mate is tekortgeschoten in haar onderzoeksplicht dat zij met de voor schuldwitwassen vereiste aanmerkelijke onvoorzichtigheid heeft gehandeld is toereikend gemotiveerd, in aanmerking genomen hetgeen het hof heeft vastgesteld omtrent de omstandigheden waaronder de verdachte profiteerde van de inkomsten van de medeverdachte (tevens haar partner), terwijl zij wist dat de medeverdachte winst heeft behaald uit de verkoop aan personen van voorwerpen voor (het opzetten van) een hennepkwekerij. De bewezenverklaring is toereikend gemotiveerd.

Het middel is in zoverre tevergeefs voorgesteld. Ook voor het overige kan het middel niet tot cassatie leiden. Dit behoeft gezien artikel 81 RO geen nadere motivering, nu het middel in zoverre niet noopt tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of

de rechtsontwikkeling.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde taakstraf van honderd uren, subsidiair vijftig dagen hechtenis.

Op grond van hetgeen is vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 26 is de Hoge Raad van oordeel dat het tenlastegelegde gedeeltelijk – te weten voor zover dit zou zijn begaan tot twaalf jaar vóór de uitspraak van dit arrest, derhalve tot 22 september 2003 – is verjaard. Nu de bewezenverklaring de periode van 1 januari 2002 tot 30 oktober 2007 betreft, de partiële verjaring geen invloed heeft op de kwalificatie en voor vermindering van de opgelegde straffen onvoldoende grond bestaat, heeft de verdachte onvoldoende belang bij ambtshalve vernietiging van de bestreden uitspraak op dit punt aangezien de aard en de ernst van hetgeen overigens is bewezenverklaard niet worden aangetast door bedoelde partiële verjaring.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft het aantal uren taakstraf en de duur van de vervangende hechtenis in die zin dat deze 95 uren, subsidiair 48 dagen hechtenis, bedraagt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3056

Zaaknummer: 13/05703

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 42oquater Sr

RECHTSPRAAK

De klacht ten aanzien van het bewezenverklaarde gewoontewitwassen slaagt, terwijl de bewezenverklaring van medeplichtigheid aan (poging tot) telen van hennep geen blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting en niet onbegrijpelijk is.

Advocaat-generaal F.W. Bleichrodt heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel klaagt onder meer dat het oordeel van het hof dat de verdachte zich heeft schuldig gemaakt aan het misdrijf van ‘medeplichtigheid aan (poging tot) het telen van hennep’, blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting, althans ontoereikend is gemotiveerd.

Het hof heeft geoordeeld dat de bedrijfsactiviteiten van de verdachte, bestaande uit het verkopen van benodigdheden voor het kweken van hennep, gelet op de in de bewijsoverwegingen vastgestelde feiten en omstandigheden, moeten worden aangemerkt als ‘medeplichtigheid aan (poging tot) het telen van hennep’. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Het is ook niet onbegrijpelijk.

Het middel klaagt voorts dat het oordeel van het hof dat het bewezenverklaarde gekwalificeerd kan worden als gewoontewitwassen ontoereikend is gemotiveerd.

In dit verband doet het middel een beroep op recente rechtspraak van de Hoge Raad over in het bijzonder het verwerven of voorhanden hebben van uit eigen misdrijf afkomstige voorwerpen. Die rechtspraak komt er – kort gezegd – op neer dat in zulke gevallen bepaaldelijk eisen worden gesteld aan de motivering van het oordeel dat sprake is van witwassen in die zin dat dan uit die motivering moet kunnen worden afgeleid dat de verdachte het voorwerp niet slechts heeft verworven of voorhanden heeft gehad, maar dat zijn gedragingen ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van het voorwerp (vgl. HR 2 juli 2013, ECLI:NL:HR:2013:150, *NJ* 2013/515). Deze rechtsregels hebben slechts betrekking op het geval dat de verdachte voorwerpen heeft verworven of voorhanden heeft gehad, terwijl aannemelijk is dat die voorwerpen onmiddellijk afkomstig zijn uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf (vgl. HR 17 december 2013, ECLI:NL:HR:2013:2001, *NJ* 2014/75).

Het hof heeft klaarblijkelijk geoordeeld dat de in de bewezenverklaring genoemde voorwerpen die de verdachte heeft verworven en voorhanden gehad, afkomstig zijn uit 'eigen misdrijf', te weten: 'medeplichtigheid aan (poging tot) het telen van hennep'. Voor zover die voorwerpen onmiddellijk uit eigen misdrijf afkomstig zijn geldt voor de kwalificatie 'witwassen' de in 2.4.1 bedoelde motiveringsverplichting.

Uit de bewijsvoering van het hof kan worden afgeleid dat de verdachte uit zijn verkoopactiviteiten contante geldbedragen heeft ontvangen die hij heeft besteed aan de aankoop van personenauto's. De personenauto's die de verdachte aldus heeft verworven en voorhanden gehad zijn door het hof kennelijk – en niet onbegrijpelijk – aangemerkt als niet onmiddellijk afkomstig uit eigen misdrijf. De bedoelde motiveringsverplichting geldt in dit opzicht dus niet.

Voor zover de bewezenverklaring op de geldbedragen betrekking heeft, had het hof zijn oordeel dat het bewezenverklaarde als (gewoonte)witwassen kan worden aangemerkt, nader dienen te motiveren.

Uit de bewijsvoering van het hof kan worden afgeleid dat de verdachte geldbedragen heeft verworven en voorhanden heeft gehad, terwijl die geldbedragen onmiddellijk afkomstig zijn uit het door de verdachte zelf begaan misdrijf – te weten: medeplichtigheid aan (poging tot) het telen van hennep – doordat de verdachte winst heeft behaald uit de verkoop aan personen van voorwerpen voor (het opzetten van) een hennepkwekerij. Het kennelijk oordeel van het hof dat de gedragingen van de verdachte gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van de geldbedragen, is niet zonder meer begrijpelijk. De hierop betrekking hebbende overwegingen van het hof houden immers niet meer in dan dat het hof ervan uitgaat 'dat de verdachte door het geheimhouden van zijn klanten niet alleen zijn klanten heeft willen beschermen (en zijn handel), maar ook heeft willen voorkomen dat die klanten verklaringen afleggen die ook voor de verdachte belastend zouden zijn, zoals bijvoorbeeld dat verdachte wetenschap zou hebben van de (in aanbouw zijnde) hennepplantage'. Die overwegingen kunnen aannemelijk doen zijn dat de verdachte aldus wilde voorkomen dat het misdrijf werd onthuld, maar zijn, niet toereikend voor het oordeel dat die gedragingen van de verdachte (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van uit dat misdrijf afkomstige geldbedragen.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep

opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3059

Zaaknummer: 13/05694

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 42oquater Sr en 3 OW

RECHTSPRAAK

Het hof heeft onterecht geoordeeld dat bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel geen rekening moet worden gehouden met een door de betrokkene van zijn grootvader ontvangen bedrag van € 30.000.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel geen rekening moet worden gehouden met een door de betrokkene van zijn grootvader ontvangen bedrag van € 30.000.

Uit het voorgaande volgt dat de berekeningen van het wederrechtelijk verkregen voordeel de periode betreffen vanaf 2009. Het hof heeft geoordeeld dat het bedrag van € 30.000 dat de betrokkene nog over had van het bedrag van € 60.000 dat hij van zijn grootvader had geleend, niet in mindering moet worden gebracht op het wederrechtelijk verkregen voordeel dat op basis van een kasopstelling is bepaald, nu zoals uit het in 3.2.2 weergegeven bewijsmiddel volgt, de betrokkene in de periode gedurende welke hij het geschatte wederrechtelijk voordeel heeft verkregen ook uitgaven heeft gedaan of moet hebben gedaan, die niet bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel in aanmerking zijn genomen. Daarbij heeft het hof kennelijk aangenomen dat die uitgaven ten minste € 30.000 hebben bedragen.

Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk. Nadere motivering behoeft immers op grond waarvan moet worden aangenomen dat de betrokkene een bedrag van ten minste € 30.000 aan – niet nader gespecificeerde – bestedingen heeft uitgegeven kennelijk boven op de uitgaven, waarvan blijkens het onderdeel 7.3.6 van het hiervoor weergegeven bewijsmiddel is vastgesteld dat zij niet bij de berekeningen konden worden betrokken omdat ten aanzien van die uitgaven niet is kunnen blijken dat zij in de periode vanaf 2009 door de betrokkene zijn gedaan.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3069

Zaaknummer: 13/05815

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: J.G. Kabalt

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

De winsten van het bedrijf kunnen niet zonder meer als wederrechtelijk verkregen voordeel worden aangemerkt.

Advocaat-generaal F.W. Bleichrodt heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel komt op tegen het oordeel van het hof dat de (volledige) winst over de jaren 2002-2007 van het bedrijf [A] als wederrechtelijk verkregen voordeel (van de betrokkene en zijn partner) kan worden aangemerkt.

In de met deze ontnemingsprocedure verband houdende strafzaak had het hof in zijn arrest van 20 september 2013 bewezenverklaard dat de verdachte zich heeft schuldig gemaakt aan – kort gezegd – het verwerven en voorhanden hebben van geldbedragen terwijl hij wist dat deze van misdrijf afkomstig waren, welk feit is gekwalificeerd als ‘van het plegen van witwassen een gewoonte maken’. Bij zijn arrest van heden heeft de Hoge Raad het arrest van het hof vernietigd en de zaak teruggewezen naar het hof teneinde de zaak opnieuw te berechten en af te doen.

Het hof heeft geoordeeld dat de betrokkene uit ‘het bewezenverklaarde handelen en uit andere strafbare feiten’ wederrechtelijk voordeel heeft verkregen. Het hof heeft het verkregen wederrechtelijk voordeel geschat op (het aan de betrokkene toegerekende deel van) de winst die [A] heeft behaald over de jaren 2002 tot en met 2007 met de verkoop van kweekbenodigdheden, die in totaal € 287.173 heeft bedragen. Aan het oordeel van het hof dat de in [A] behaalde winst wederrechtelijk verkregen voordeel heeft opgeleverd, ligt kennelijk de opvatting ten grondslag dat de (volledige) winst van [A] als voorwerp van (gewoonte)witwassen reeds daardoor wederrechtelijk verkregen voordeel vormt. Die opvatting is niet juist (vgl. HR 19 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY5217, NJ 2013/293). Zonder nadere motivering, die ontbreekt, is niet begrijpelijk dat de betrokkene uit het in de strafzaak bewezenverklaarde ‘gewoontewitwassen’ het door het hof geschatte bedrag daadwerkelijk aan wederrechtelijk voordeel heeft verkregen. Voor zover het hof mocht hebben geoordeeld dat de betrokkene daadwerkelijk wederrechtelijk voordeel heeft verkregen uit andere strafbare feiten dan het bewezenverklaarde feit, is dat oordeel eveneens ontoereikend gemotiveerd.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3051

Zaaknummer: 13/05704

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

De winsten van het bedrijf kunnen niet zonder meer als wederrechtelijk verkregen voordeel worden aangemerkt.

Advocaat-generaal F.W. Bleichrodt heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel komt op tegen het oordeel van het hof dat de (volledige) winst over de jaren 2002-2007 van het bedrijf [A] als wederrechtelijk verkregen voordeel (van de betrokkene en haar partner) kan worden aangemerkt.

In de met deze ontnemingsprocedure verband houdende strafzaak is bewezenverklaard dat de betrokkene zich heeft schuldig gemaakt aan – kort gezegd – het verwerven en voorhanden hebben van geldbedragen en personenauto's terwijl zij redelijkerwijs moest vermoeden dat deze van misdrijf afkomstig waren, welk feit is gekwalificeerd als schuldwitwassen.

Het hof, dat heeft aangenomen dat de partner van de betrokkene zich met zijn bedrijf [A] heeft schuldig gemaakt aan medeplichtigheid aan (poging tot) hennepcultuur door het leveren van kweekbenodigdheden aan hennepkwekerijen, heeft geoordeeld dat de betrokkene uit het bewezenverklarde schuldwitwassen en uit andere strafbare feiten financieel voordeel heeft genoten. Daartoe heeft het hof slechts vastgesteld dat de betrokkene, die zelf geen inkomsten had, profiteerde van de inkomsten die haar partner had uit zijn bedrijf [A]. Die enkele vaststelling is niet toereikend om daarop het oordeel te kunnen baseren dat de betrokkene tot het door het hof bepaalde bedrag, te weten 'het door de partner behaalde voordeel, gedeeld door twee' daadwerkelijk wederrechtelijk voordeel heeft verkregen door middel van of uit de baten van het bewezenverklarde 'schuldwitwassen'.

Het oordeel van het hof is dan ook niet zonder meer begrijpelijk. Voor zover het hof mocht hebben geoordeeld dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen uit andere strafbare feiten dan het bewezenverklarde feit, is dat oordeel eveneens ontoereikend gemotiveerd.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof

Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3058

Zaaknummer: 13/05705

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

De opvatting dat recente rechtspraak van de Hoge Raad ook betrekking heeft op het bewezenverklaarde verbergen en verhullen als bedoeld in artikel 42obis lid 1 onder a Sr, is in haar algemeenheid onjuist.

Het middel klaagt onder meer over het oordeel van het hof dat de bewezenverklaring onder 1 voor zover inhoudende dat de verdachte (tezamen en in vereniging met anderen) geldbedragen heeft verworven en voorhanden heeft gehad, (medeplegen van) 'witwassen' oplevert.

De klacht doet een beroep op recente rechtspraak van de Hoge Raad over in het bijzonder de kwalificeerbaarheid als witwassen van het 'verwerven of voorhanden hebben' van onmiddellijk uit eigen misdrijf afkomstige voorwerpen (vgl. HR 25 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:702, NJ 2014/302). Met die rechtspraak wordt bedoeld op het 'verwerven of voorhanden hebben' als bedoeld in artikel 42obis lid 1 onder b Sr. De bewezenverklaring houdt evenwel ook in dat de verdachte van de geldbedragen 'de vindplaats en de verplaatsing heeft verborgen en/of verhuld' als bedoeld onder a van het genoemde artikellid. Gelet hierop en in aanmerking genomen dat het hof bij de kwalificatie van het bewezenverklaarde kennelijk geen zelfstandige betekenis heeft toegekend aan het 'verwerven' en 'voorhanden hebben' van de geldbedragen, zou de mogelijke gegrondheid van deze klacht niet tot cassatie behoeven te leiden, wegens het ontbreken van voldoende belang van de verdachte bij deze klacht.

Voor zover aan het middel de opvatting ten grondslag ligt dat bedoelde recente rechtspraak van de Hoge Raad ook betrekking heeft op het bewezenverklaarde verbergen en verhullen als bedoeld in artikel 42obis lid 1 onder a Sr, verdient opmerking dat die opvatting in haar algemeenheid onjuist is (vgl. HR 22 april 2014, ECLI:NL:HR:2014:956, NJ 2014/304, r.o. 3.3).

Het middel is in zoverre tevergeefs voorgesteld.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van vier jaren. In de omstandigheid dat de Hoge Raad eerst uitspraak kan doen nadat meer dan 36 maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep, vindt de Hoge Raad aanleiding de opgelegde gevangenisstraf te verminderen met zes maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze drie jaren en zes maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3043

Zaaknummer: 12/02714

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: J.J.J. van Rijsbergen

Wetsartikelen: 42obis Sr

RECHTSPRAAK

Valselijk opmaken KLM-pas door onderzoeksjournalist en het recht op vrijheid van meningsuiting ex artikel 10 EVRM.

Advocaat-generaal W.H. Vellinga heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest wat betreft het onder 1 tenlastegelegde en in zoverre tot terugwijzing van de zaak naar het hof dan wel verwijzing van de zaak naar een aangrenzend hof teneinde op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden berecht en afgedaan.

Het hof heeft bij de beoordeling van de strafbaarheid van het bewezenverklarde naar aanleiding van het door de verdachte gedane beroep op de journalistieke vrijheid van meningsuiting terecht tot uitgangspunt genomen dat de ernst van de inbreuk op de rechtsorde door overtreding van de strafrechtelijke norm, gelet op het belang van het geschonden voorschrift, moet worden afgewogen tegen het maatschappelijk belang van de door het bewezenverklarde feit voorbereide openbaarmaking, het daadwerkelijk nadeel dat door het bewezenverklarde is ontstaan en de mate waarin de openbaarmaking daadwerkelijk op andere wijze had kunnen worden voorbereid.

De middelen komen met rechts- en motiveringsklachten op tegen de uitkomst die het hof heeft verbonden aan de beoordeling van de strafbaarheid van het bewezenverklarde aan de hand van de verschillende in aanmerking genomen, in onderling verband en samenhang beschouwde factoren.

Het eerste middel richt zich tegen het oordeel van het hof dat het bewezenverklarde medeplegen van valsheid in geschrift door het vervalsen van de KLM-personeelspas op zichzelf een ernstige inbreuk op de rechtsorde oplevert. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Anders dan het middel betoogt, behoefde het hof bij het bepalen van het belang van het geschonden voorschrift niet de concrete omstandigheden van het geval in de beoordeling te betrekken. In de opzet van de overwegingen van het hof komen deze omstandigheden afzonderlijk aan de orde.

Het tweede middel klaagt dat het hof bij zijn oordeel dat de openbaarmaking op een andere wijze had kunnen worden voorbereid dan door het vervalsen van de pas, een te indringende

toets heeft aangelegd en heeft miskend dat de journalistieke vrijheid ook de vorm van en de wijze waarop de boodschap wordt gebracht mag vaststellen. Het oordeel van het hof geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Het hof heeft niet miskend dat de journalist de vorm en wijze van zijn boodschap mag bepalen, doch – niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd – geoordeeld dat in dit geval de verdachte ook zonder gebruik van een vervalste pas zijn boodschap duidelijk over het voetlicht heeft kunnen brengen, waarin als oordeel van het hof ligt besloten dat ook zonder het vervalsen van de pas het beveiligingslek kon worden aangetoond.

Het derde middel klaagt dat het hof heeft miskend dat als doel van het door de verdachte verrichte onderzoek tevens had te gelden het aantonen van de slechte beveiliging van de KLM-pas door het vervalsen daarvan.

De door het hof gegeven omschrijving van het wezenlijke doel van het onderzoek (in 3.5.1 aangeduid) is niet onbegrijpelijk. Daarbij behoefde het hof, aan wie de uitleg van hetgeen in feitelijke aanleg is betoogd is voorbehouden, aan de stelling van de verdediging dat het de verdachte ging om het aantonen 'dat de KLM-pas slecht beveiligd was', geen doorslaggevende betekenis toe te kennen om, zoals het middel wil, (ook) als zelfstandig doel van het onderzoek aan te merken het tonen aan het publiek hoe eenvoudig deze pas te vervalsen is.

De omstandigheid dat de verdachte het vervalsen van de pas en het gebruik van een vervalste pas nodig vond in het kader van het informeren van het publiek over het beveiligingslek, houdt niet in dat het hof bij zijn beoordeling van de geoorloofdheid van het vervalsen van de pas met het oog op het (eventuele) gebruik van een vervalste pas ter voorbereiding van de beoogde openbaarmaking die mening zonder meer diende te aanvaarden. Het hof moest immers in het kader van zijn beoordeling van die strafbaarheid onderzoeken of ook zonder het vervalsen van de pas de gebrekkige beveiliging van het bedrijventerrein Schiphol-Oost aan de kaak kon worden gesteld. Het, met de omstandigheden van feitelijke aard verweven, oordeel van het hof dat dit het geval is geweest, is niet onbegrijpelijk en is toereikend gemotiveerd.

Het vierde middel klaagt dat het hof bij de beantwoording van de vraag of een minder ingrijpend alternatief bestond voor het onderzoeken van de deugdelijkheid van de beveiliging dan het medeplegen van het vervalsen van de pas, te veel waarde heeft gehecht aan de omstandigheid dat de verdachte de pas niet heeft gebruikt. Het oordeel van het hof dat de verdachte ook zonder het vervalsen van de pas het tekortschieten van de beveiliging heeft kunnen aantonen, is niet onbegrijpelijk en is toereikend gemotiveerd. Daarbij heeft het hof betekenis kunnen toekennen aan de omstandigheid dat de verdachte de vervalste pas niet heeft gebruikt.

Uit het vorenstaande volgt dat het eerste, het tweede, het derde en het vierde middel tevergeefs zijn voorgesteld. Daarmee staat in cassatie vast dat de door het hof in aanmerking genomen specifieke elementen aan de hand waarvan de afweging van de betrokken belangen heeft plaatsgevonden ook door hem in aanmerking genomen konden en mochten worden.

Het vijfde middel klaagt dat het oordeel van het hof dat de inbreuk die de vervolging en strafbaarheid van het bewezenverklarde vormt op het recht op vrijheid van meningsuiting in het licht van artikel 10 lid 2 EVRM geoorloofd is onjuist, althans onbegrijpelijk is.

Voorop staat dat het recht op vrijheid van meningsuiting slechts in uitzonderlijke omstandigheden meebrengt dat een journalist ter uitoefening van dat recht een strafbaar feit mag plegen. Tegen die achtergrond heeft het hof zijn belangenafweging gemaakt.

Het oordeel van het hof dat bij afweging van alle belangen de vervolging en strafbaarheid van het bewezenverklarde geoorloofd is, geeft niet blijk van een onjuiste opvatting omtrent artikel 10 EVRM en de bij deze afweging te hanteren maatstaven. Dit oordeel is ook niet onbegrijpelijk. Anders dan in de toelichting op het middel wordt betoogd, heeft het hof bij zijn afweging, zoals in 3.7 is geconstateerd, de bedoelde factoren als relevant in ogenschouw kunnen en mogen nemen. Tot een nadere motivering van zijn afweging en van de zwaarte van elk van de in aanmerking genomen belangen of factoren tegenover elkaar was het hof niet gehouden, ook niet in het licht van het in de toelichting op het middel ingenomen standpunt dat het voorwaardelijke karakter van de opgelegde straf gedurende de proeftijd een 'chilling effect' heeft op de nieuwsgaring door de verdachte.

Het vijfde middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3057

Zaaknummer: 14/01737

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: T.M.D. Buruma

Wetsartikelen: 10 EVRM

RECHTSPRAAK

De opvatting dat recente rechtspraak van de Hoge Raad ook betrekking heeft op het bewezenverklaarde verbergen en verhullen als bedoeld in artikel 42obis lid 1 onder a Sr, is in haar algemeenheid onjuist.

Het middel klaagt onder meer over het oordeel van het hof dat de bewezenverklaring voor zover inhoudende dat de verdachte (tezamen en in vereniging met anderen) geldbedragen heeft verworven en voorhanden heeft gehad, (medeplegen van) 'witwassen' oplevert.

De klacht doet een beroep op recente rechtspraak van de Hoge Raad over in het bijzonder de kwalificeerbaarheid als witwassen van het 'verwerven of voorhanden hebben' van onmiddellijk uit eigen misdrijf afkomstige voorwerpen (vgl. HR 25 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:702, NJ 2014/302). Met die rechtspraak wordt bedoeld op het 'verwerven of voorhanden hebben' als bedoeld in artikel 42obis lid 1 onder b Sr. De bewezenverklaring houdt evenwel ook in dat de verdachte van de geldbedragen 'de vindplaats en de verplaatsing heeft verborgen en/of verhuld' als bedoeld onder a van het genoemde artikellid. Gelet hierop en in aanmerking genomen dat het hof bij de kwalificatie van het bewezenverklaarde kennelijk geen zelfstandige betekenis heeft toegekend aan het 'verwerven' en 'voorhanden hebben' van de geldbedragen, zou de mogelijke gegrondheid van deze klacht niet tot cassatie behoeven te leiden, wegens het ontbreken van voldoende belang van de verdachte bij deze klacht.

Voor zover aan het middel de opvatting ten grondslag ligt dat bedoelde recente rechtspraak van de Hoge Raad ook betrekking heeft op het bewezenverklaarde verbergen en verhullen als bedoeld in artikel 42obis lid 1 onder a Sr, verdient opmerking dat die opvatting in haar algemeenheid onjuist is (vgl. HR 22 april 2014, ECLI:NL:HR:2014:956, NJ 2014/304, r.o. 3.3).

Het middel is in zoverre tevergeefs voorgesteld.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van drie jaren en negen maanden. In de omstandigheid dat de Hoge Raad eerst uitspraak kan doen nadat meer dan 36 maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep, vindt de Hoge Raad aanleiding de opgelegde gevangenisstraf te verminderen met zes maanden.

Nu de Hoge Raad geen grond aanwezig oordeelt waarop de bestreden uitspraak ambtshalve zou behoren te worden vernietigd, brengt hetgeen hiervoor is overwogen mee dat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze drie jaren en drie maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3037

Zaaknummer: 12/02739

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 42obis Sr